

UZASADNIENIE

Decyzją z 31 października 2023 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z 25 września 2023 roku odmówił J. B. przyznania rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ wskazał, że odmówił prawa do rekompensaty w formie dodatku do kapitału początkowego, ponieważ do dnia 31 grudnia 2008 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Organ nie zaliczył wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 16 września 1974 roku do 28 września 1977 roku na stanowiskach maszynista offsetowy arkuszowy-uczeń ponieważ wnioskodawca jako uczeń nie mógł wykonywać pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz okresu od 1 lutego 1990 roku do 31 stycznia 1992 roku, ponieważ udokumentowanie zatrudnienia w szczególnych warunkach na podstawie innych dokumentów niż świadectwo pracy wystawione przez pracodawcę możliwe jest w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

[decyzja akt emerytalnych ZUS k. bez nr. akt emerytalnych ZUS]

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł wnioskodawca, nie zgadzając się z powyższą decyzją i wskazując, że spełnia on wymóg 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wnosząc o uznanie zatrudnienia w warunkach szczególnych w okresach: 1.02.1990 – 31.01.1992 oraz od września 1974 do września 1977.

[odwołanie – k. 3-5v.]

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w zaskarżonej decyzji i dodatkowo wskazując, że na wymagane 15 lat pracy w warunkach szczególnych uznał za udowodnione 10 lat, 8 m-cy i okresów w warunkach szczególnych w okresie od 29 września 1977 roku do 4 czerwca 1988 roku w Drukarni (...) S.A. na stanowisku maszynisty offsetowego arkuszowego i kopisty offsetowego. Do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono okresu zatrudnienia:

- w powyższym zakładzie pracy od 16 września 1974 roku do 28 września 1977 roku, gdyż w tym okresie wnioskodawca był uczniem na stanowisku maszynisty offsetowego arkuszowego i jako uczeń nie mógł wykonywać prac w warunkach szkodliwych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;

- w (...) Drukarni (...) od 1 lutego 1990 roku do 31 stycznia 1992 roku, ponieważ wnioskodawca nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych, a na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dokumentów (angaże, umowy o pracę, świadectwo pracy) nie można ustalić czy wnioskodawca stanowisko maszynisty offsetowego arkuszowego zajmował stale przez cały okres zatrudnienia i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

[odpowiedź na odwołanie – k. 8]

Na rozprawie z 13 lutego 2024 roku, bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku wnioskodawca poparł odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

[końcowe stanowiska stron e-protokół rozprawy z 13 lutego 2024 roku 00:27:32 – płyta CD k. 21]

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. B. urodził się (...). Z zawodu jest drukarzem. Wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury pomostowej ani emerytury w obniżonym wieku.

[okoliczności bezsporne]

W okresie od 16 września 1974 roku do 28 września 1977 roku wnioskodawca pracował na stanowisku ucznia maszynisty offsetowego arkuszowego, a od 29 września 1977 roku – na stanowisku maszynista offsetowego, zaś od 24 października 1985 roku do 4 czerwca 1988 roku w (...) Prasowych Zakładach (...).

[świadcstwo pracy k. 30 akt ZUS]

W okresie od 27 października 1978 roku do 6 października 1980 roku wnioskodawca odbywał służbę wojskową.

[świadcstwo pracy k. 30]

W okresie od 16 września 1974 roku do 28 września 1977 roku, gdy wnioskodawca pracował w (...) Prasowych Zakładach (...) jako uczeń maszynisty offsetowego arkuszowego jednocześnie 4 dni w tygodniu uczęszczał do liceum wieczorowego, w którym zajęcia odbywały się w godzinach od 15 do 20. Wnioskodawca do czasu ukończenia 18 roku życia w dniu 5 czerwca 1976 roku pracował od poniedziałku do piątku w godzinach od 7 do 11, a więc 4 godziny dziennie, a w soboty pracował 2 godziny dziennie. Od 5 czerwca 1976 roku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, który w poligrafii wynosił wówczas 7 godzin dziennie.

[zeznania wnioskodawcy e-protokół rozprawy z 13 lutego 2024 roku 00:26:07 w zw. z 00:03:38 – płyta CD k. 21]

Pracując w (...) Prasowych Zakładach (...) wnioskodawca zajmował się m.in. myciem maszyn drukarskich czy nakładaniem papieru. Ubezpieczony obsługiwał także maszynę drukarską. Jej obsługa polegała na włączeniu, wpuszczeniu papieru, postawieniu stosu papieru, a następnie wyciąganiu i odbieraniu druku. Wnioskodawca zajmował się także dorabianiem farby drukarskiej, zakładaniem form drukowych, myciem głów i cylindrów maszyn drukarskich. W pracy miał kontakt z substancjami chemicznymi np. naftą, benzyną czy acetonem. Ubezpieczony nie zajmował się w zakładzie pracy żadnymi innymi czynnościami niż prace drukarskie. Pracując jako uczeń wnioskodawca wykonywał czynności pomocnicze, w czasie, gdy uczący go maszynista pracował na maszynie.

[zeznania wnioskodawcy e-protokół rozprawy z 13 lutego 2024 roku 00:26:07 w zw. z 00:03:38 – płyta CD k. 21]

Następca prawny pracodawcy (...) S.A. wystawiła wnioskodawcy świadectwo pracy w szczególnych warunkach. W świadectwie tym wskazano, że J. B. w okresie od 16 września 1974 roku do 23 października 1985 roku, z wyłączeniem okresów nieskładkowych stale i pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na drukowaniu i uszlachetnianiu druków na stanowisku maszynisty offsetowego arkuszowego – ucznia/maszynisty offsetowego arkuszowego, tj. stanowiska wymienionego w dziale XI Pozycja 4 punkt 4 Wykazu A, stanowiącego Załącznik nr 1 do Zarządzenie nr 21 Prezesa (...)Prasa-K.-Ruch” z dnia 21 października 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych (...).

Zgodnie z tym samym świadectwem, w okresie od 24 października 1985 roku do 4 czerwca 1988 roku, z wyłączeniem okresów nieskładkowych stale i pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na bezpośredniej obsłudze aparatów reprodukcyjnych w drukarniach oraz produkcji i obróbce drukarskich form kopiowych i form drukowych, na stanowisku kopisty offsetowego, tj. stanowiska wymienionego w Dziale XI Pozycja 3 Punkt 23 Wykazu A, stanowiącego Załącznik nr 1 do Zarządzenie nr 21 Prezesa (...)Prasa-K.-Ruch” z dnia 21 października 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w jednostkach organizacyjnych (...).

[świadcstwo pracy w szczególnych warunkach k. bez nr. akt ZUS]

W okresie od 1 lutego 1990 roku do 31 stycznia 1992 roku wnioskodawca pracował na stanowisku (...) Drukarni (...) na stanowisku maszynisty maszyn offsetowych arkuszowych w pełnym wymiarze czasu pracy.

[świadcstwo pracy k. 29 akt ZUS]

Z kolei pracując w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie od 1 lutego 1990 roku do 31 stycznia 1992 roku w (...) Drukarni (...) na stanowisku maszynisty arkuszowego i rolowego wnioskodawca miał za zadanie nakładać formę na maszynę, przeprowadzić regulacje, odbić tusz do sprawdzenia i drukować wydruki. Wnioskodawca pracując na maszynach rolowych korzystał z pomocy pracownic, które odbierały wydruki i pakowały je. Wnioskodawca wykonywał tę pracę na hali, na której znajdowało się około 10 maszyn. Pracując w (...) Drukarni (...), J. B. nie wykonywał żadnych innych prac. W przypadku awarii maszyny, na której w danym czasie pracował, wnioskodawca był przenoszony do pracy na innej maszynie.

[zeznania świadka R. B. e-protokół rozprawy z 13 lutego 2024 roku 00:16:05-00:25:59 – płyta CD k. 21, zeznania wnioskodawcy e-protokół rozprawy z 13 lutego 2024 roku 00:26:07 w zw. z 00:03:38 – płyta CD k. 21]

Pracujący wraz z wnioskodawcą w (...) Drukarni (...) otrzymał świadectwo pracy w warunkach szczególnych. Wykonywana przez niego praca została zakwalifikowana jako praca w przemyśle poligraficznym bezpośrednia obsługa maszyn i urządzeń do składania, łamania arkuszy papieru, krajania papieru i wyrobów poligraficznych oraz do oprawy wyrobów poligraficznych w drukarniach. Prace różne, bieżąca naprawa agregatów i urządzeń na stanowisku operator maszyn monter konserwator maszyn poligraficznych – dział 11/14 poz. 5/25 pkt 6/1 wykazu A załącznika nr 1 do zarządzenia nr 26 Ministra Kultury i Sztuki z 1 lipca 1973 roku.

[świadectwo pracy R. B. okazane na rozprawie e-protokół rozprawy z 13 lutego 2024 roku 00:19:49 – płyta CD k. 21]

W związku z pracą w szkodliwych warunkach w (...) Drukarni (...) obowiązywał skrócony czas pracy, a także były zapewniane napoje regeneracyjne.

[zeznania świadka R. B. e-protokół rozprawy z 13 lutego 2024 roku 00:24:33 – płyta CD k. 21]

J. B. miał przyznaną rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 24 czerwca 2007 roku.

[bezsporne]

Decyzją z 5 lipca 2023 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu przyznał wnioskodawcy emeryturę od 5 czerwca 2023 roku, tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Jednocześnie organ stwierdził, że w związku z przyznaniem prawa do emerytury, prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy ustaje z dniem 5 czerwca 2023 roku.

[decyzja z 5 lipca 2023 roku k. bez nr. akt ZUS]

Następnie, 14 lipca 2023 roku wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie mu rekompensaty za pracę w warunkach szczególnych.

[wniosek o emeryturę z 14 lipca 2023 roku akt ZUS]

Decyzją z 31 października 2023 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z 25 września 2023 roku odmówił J. B. przyznania rekompensaty z tytułu utraty możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ wskazał, że odmówił prawa do rekompensaty w formie dodatku do kapitału początkowego, ponieważ do dnia 31 grudnia 2008 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Organ nie zaliczył wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 16 września 1974 roku do 28 września 1977 roku na stanowiskach maszynista offsetowy arkuszowy-uczeń ponieważ wnioskodawca jako uczeń nie mógł wykonywać pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz okresu od 1 lutego 1990 roku do 31 stycznia 1992 roku, ponieważ udokumentowanie zatrudnienia w szczególnych warunkach na podstawie innych dokumentów niż świadectwo pracy wystawione przez pracodawcę możliwe jest w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

[decyzja z 31 października 2023 roku akt ZUS k. bez nr. akt ZUS]

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w aktach niniejszej sprawy, w załączonych do akt sprawy aktach ZUS oraz dokumenty zawarte w aktach osobowo-płacowych wnioskodawcy. Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dowód z zeznań wnioskodawcy oraz przesłuchanych świadków.

Jednocześnie należy zauważyć, że danie przez Sąd wiary zeznaniom złożonym przez wnioskodawcę nie oznacza podzielenia przez Sąd przedstawionej przez niego opinii co do oceny prawnej stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie czy wnioskodawcy przysługuje prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Kwestią sporną było przy tym to czy wnioskodawca pracując w (...) Prasowych Zakładach (...) w okresie od 16 września 1974 roku do 4 czerwca 1988 roku oraz w (...) Drukarni (...) od 1 lutego 1990 roku do 31 stycznia 1992 roku uzyskał wynoszący co najmniej 15 lat okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Przy czym organ rentowy uznał wnioskodawcy 10 lat , 8 miesięcy i 6 dni pracy w warunkach szczególnych, przypadających w okresie 29.09.1977 - 4.06.1988. Sporny i podlegający dowodzeniu przez wnioskodawcę pozostawał okres: 16.09.1974 – 28.09.1977 oraz okres 1.02.1990- 31.10.1992.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 164 ze zm.), ustawa określa warunki nabywania prawa do emerytur i rekompensat przez niektórych pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, zwanych „emeryturami pomostowymi”, o których mowa w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.).

Zgodnie z art. 2 pkt 5 tej ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata stanowi odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy, rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli przed dniem 1 stycznia 2009 roku ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszący co najmniej 15 lat.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 powoływanej ustawy, rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Celem rekompensaty, podobnie jak i emerytury pomostowej, jest łagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych przy pracach w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W przypadku rekompensaty realizacja tego celu polega jednak nie na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, lecz na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

[tak: M. Z. - Komentarz do art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych, LEX, tak też wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 31 marca 2016 roku, III AUa 1899/15 – LEX 2044406]

Art. 23 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi, że ustalenie rekompensaty następuje na wniosek ubezpieczonego o emeryturę.

A zatem należy wskazać, że prawo do rekompensaty, zgodnie z powyższą ustawą, mają osoby urodzone po 31 grudnia 1948 roku, które przed 1 stycznia 2009 roku wykonywały przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Należy wskazać, że art. 2 pkt 5 i art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych formułują dwie zasadnicze przesłanki nabycia prawa do rekompensaty: 1) nienabycie prawa do emerytury pomostowej, 2) osiągnięcie okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynoszącego co najmniej 15 lat. Przesłanka negatywna została zawarta w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jest nią nabycie prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Bezspornym jest w rozpoznawanej sprawie jest, że wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury pomostowej ani prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Stosownie natomiast do treści art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 ze zm.).

Z § 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W świetle § 2 ust. 1 wskazanego rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić. [tak: wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 – (...) i US (...) oraz wyrok Sądu Najwyższego z 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)]

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji.

Brak takiego świadectwa lub jego zakwestionowanie przez organ rentowy nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego.

Okresy pracy w warunkach szczególnych wskazane w powołanym wyżej rozporządzeniu w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przez zainteresowanego, przed Sądem wszelkimi środkami dowodowymi, a przewidzianymi przez kodeks postępowania

cywilnego, a w szczególności dokumentami z osobowych akt pracowniczych, zeznaniami świadków, a także przesłuchaniem stron.

[tak: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 roku - III UZP 5/85, LEX nr 14635, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 roku - III UZP 48/84, LEX nr 14630 uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku - III UZP 6/84, LEX nr 14625]

Reasumując powyższe rozważania przyjąć należało, iż w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych, którymi związany jest ZUS we własnym postępowaniu, o ile jednak wnioskodawca dowiedzie innymi, przewidzianymi w postępowaniu cywilnym środkami dowodowymi, że rzeczywiście wykonywał przez wymagany okres pracę dającą się zakwalifikować jaką pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Mając na uwadze powyższe, Sąd, opierając się na zeznaniach wnioskodawcy i świadka R. B. przyjął, że wnioskodawca od 1 lutego 1990 roku do 31 stycznia 1992 roku rzeczywiście wykonywał pracę w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracując na stanowisku maszynisty maszyn offsetowych arkuszowych w (...) Drukarni (...). Ubezpieczony pracując na tym stanowisku miał bowiem za zadanie nakładać formę na maszynę, przeprowadzić regulacje, odbić tusz do sprawdzenia i drukować wydruki. Praca ta powinna więc zostać zakwalifikowana jako wymieniona w dziale XI punkt 4 (drukowanie i uszlachetnianie druków) wykazu A załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.).

Sąd nie uznał z kolei, że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 16 września 1974 roku do 4 czerwca 1976 roku, gdyż w tym okresie wnioskodawca jako uczeń w (...) Prasowych Zakładach (...) nie pracował w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznań samego wnioskodawcy wynika, że pracował on w tym okresie jedynie 4 godziny dziennie, ucząc się zawodu drukarza, podczas gdy dzienny wymiar czasu pracy pracownika poligrafii zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w tamtych latach wynosił 7 godzin. Powyższe okoliczności nie pozwalają na uznanie, że w tym okresie pracował w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca pracując więc w (...) Prasowych Zakładach (...) w wymiarze 4 godzin dziennie, w okresie od 16 września 1974 roku do 4 czerwca 1976 roku, czyli w czasie, gdy był pracownikiem młodocianym powyżej 16 roku życia, nie wykonywał pracy w pełnym wymiarze czasu pracy. Czas jego pracy w pełnym wymiarze powinien wynosić bowiem 7 godzin tak, jak pozostałych pracowników poligrafii.

Jednocześnie należy pamiętać, że sam fakt wydania ubezpieczonemu przez świadectwa pracy w warunkach szczególnych przez Drukarnię (...) S.A. nie obliguje ani organu ZUS, ani Sądu do automatycznego przyjęcia, że wnioskodawca w rzeczywistości pracował w warunkach szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy przez cały wskazany w tym świadectwie okres.

Wydanie przez pracodawcę świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie rodzi żadnych skutków materialno-prawnych. Zaświadczenie to jest jedynie dokumentem prywatnym (art. 245 k.p.c.) wydawanym dla celów dowodowych (przede wszystkim dla celów wykazania przed organem rentowym, że pracownik nabył uprawnienia związane z pracą w szczególnych warunkach), a okoliczności w tym dokumencie potwierdzone przez pracodawcę podlegają weryfikacji zarówno w postępowaniu sądowym jak i postępowaniu przed organem rentowym.

[tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 14 sierpnia 2019 roku, III AUa 311/19, LEX nr 2781366, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 6 września 2018 roku, III AUa 365/18, LEX nr 3040083, postanowienie Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2023 r., (...) 384/22, LEX nr 3651942]

W konsekwencji należy przyjąć, że wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach jedynie w okresach: od 5 czerwca 1976 roku do 4 czerwca 1988 roku oraz od 1 lutego 1990 roku do 31 stycznia 1992 roku. Suma okresów,

w których wnioskodawca pracował w szczególnych w pełnym wymiarze czasu pracy nie daje więc wymaganego dla nabycia prawa do rekompensaty okresu 15 lat pracy w takich warunkach, a jedynie 13 lat , 11 miesięcy, 23 dni.

Podsumowując, na tle powyższego stwierdzić należało, że wnioskodawca nie spełnia wymogu posiadania co najmniej 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, gdyż okresy, w których wykazał, że pracował w szczególnych warunkach stale i pełnym wymiarze czasu pracy nie trwały łącznie co najmniej 15 lat. Tym samym wnioskodawcy nie przysługuje prawo do spornego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd oddalił odwołanie.